

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
адміністрування
Кафедра менеджменту та адміністрування
СИЛАБУС

Антикорупційна політика

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

О.М. Руденко

(підпис) (прізвище та ініціали)

« 26 » 08 2024 р.

Розробник: Попело Ольга Володимирівна, професор, д.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування

Протокол від «26» серпня 2024 р. № 11

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

І.М. Олійченко

(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	1 курс, 1 семестр, спеціальність «Публічне управління та адміністрування», спеціалізація «Державна служба» другий (магістерський) рівень вищої освіти
Викладач	Попело Ольга Володимирівна професор кафедри менеджменту та адміністрування, д.е.н., доцент
Профайл викладача	https://pumo.stu.cn.ua/kafedra/vikladachi-kafedri/ https://pumo.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/09/profil-vykladacha_popelo-o.v..pdf
Контакти викладача	o.popelo@stu.cn.ua

1. Анотація курсу. Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для опанування теоретичних основ та придбання практичних навичок з антикорупційної діяльності в сучасних умовах. У курсі представлено як огляд методичних положень, так і практичних процедур та інструментів, які потрібні для процесів створення, ефективного формування, функціонування та розвитку засобів і механізмів запобігання корупції в Україні.

2. Мета та цілі курсу. Вивчення теоретичних основ та придбання практичних навичок з антикорупційної діяльності в Україні в сучасних умовах.

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни є розкриття:

1. засвоєння основних правил антикорупційної діяльності;
2. надати базові знання щодо сутності антикорупційної діяльності, та розуміння основних засобів і механізмів запобігання корупції;
3. показати сутність, форми та механізми формування антикорупційної політики в Україні;
4. навчити головним підходам та особливостям планування та моделювання в процесі розробки антикорупційної стратегії;
5. засвоїти навички аналітичної, креативної та інноваційної діяльності по реформуванню антикорупційних державних органів в Україні;
6. застосування отриманих знань для запобігання і протидії корупції.

3. Результати навчання. Здобувач вищої освіти після проходження курсу повинен:

знати:

1. сутність поняття корупції та її вплив на сучасне суспільство;
2. понятійний та категорійний апарат щодо антикорупційної діяльності;
3. технології формування і реалізації антикорупційної політики в Україні;
4. сутність концепцій запобігання і протидії корупції;
5. основні принципи та підходи до розробки антикорупційної стратегії;
6. проблеми реформування сучасних антикорупційних державних органів в Україні;
7. критерії оцінки успішності антикорупційної діяльності.

вміти:

1. здійснювати обґрунтований вибір засобів і механізмів запобігання корупції у публічній сфері;
2. формувати основні компоненти антикорупційної політики;
3. здійснювати обґрунтований вибір інформації та способу її передачі під час формування антикорупційної стратегії;
4. здійснювати обґрунтований вибір оптимальної антикорупційної стратегії;
5. проводити позиціонування та публічну презентацію антикорупційної стратегії;
6. реалізовувати механізми удосконалення формування антикорупційних органів;
7. здійснювати комплексне оцінювання засобів і механізмів запобігання корупції у публічній сфері.

4. Пререквізити. Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, для початку вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен прослухати такі курси: «Основи менеджменту», «Інформаційно-аналітичне забезпечення управління». «Моделювання управлінських рішень в публічному адмініструванні», «Управління змінами в публічній сфері»..

5. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	0,2 кредит, 3 заняття, 6 годин
Практичні заняття	0.1 кредитів, 1 заняття, 2 години
Самостійна робота	2,7 кредитів, 82 годин

Індивідуальне завдання – контрольна робота	
Всього кредитів – <i>вказати кількість кредитів</i>	3 кредити, 90 годин

Форма проведення занять: лекції, лабораторні заняття, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, літератури, відеоматеріалів..

6. Тематика курсу..

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади антикорупційної діяльності

Тема 1 Сутність корупції та її вплив на сучасне суспільство

Поняття корупції, причини корупції, наслідки корупції. Завдання емпіричного вивчення корупції, правові основи запобігання корупції. Поняття і класифікація основних принципів запобігання та протидії корупції.

Тема 2. Антикорупційна політика

Засади державної антикорупційної політики в Україні Стан і тенденція боротьби з корупцією в Україні. Стан боротьби з корупцією в Україні за період дії нового антикорупційного законодавства. Засади формування регіональних антикорупційних програм.

Тема 3 Механізми реалізації антикорупційної політики в Україні

Роль і місце Національного агентства з питань запобігання корупції. Статус Національного агентства з питань запобігання корупції. Основні повноваження Національного агентства. Гарантії незалежності Національного агентства. Система антикорупційних органів України. Національне антикорупційне бюро України (НАБУ). Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП). Державне бюро розслідувань (ДБР). Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами.

Тема 4. Антикорупційна стратегія

Концепція формування державної антикорупційної політики та механізм її реалізації.

Формування та реалізація державної антикорупційної політики, формування негативного ставлення до корупції. Забезпечення невідворотності відповідальності за корупцію.

Тема 5. Становлення та розвиток антикорупційних органів державної влади в європейських країнах

Міжнародні стандарти та належна зарубіжна практика запобігання і протидії корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування. Основні міжнародні документи у сфері протидії корупції. Співпраця України у сфері запобігання та протидії корупції з міжнародними організаціями. Нормативно-правова база антикорупційної політики. Конвенція ООН проти корупції від 31 жовтня 2003р. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією від 15 травня 2003р.

Тема 6. Антикорупційний менеджмент

Засоби антикорупційної діяльності та антикорупційний менеджмент. Антикорупційна програма державного органу як інструмент антикорупційного менеджменту державної організації. Запобігання і протидія корупції та коло осіб, на яких вони поширюються. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення

Тема 7. Запобігання корупції у публічній сфері

Антикорупційний моніторинг та експертиза нормативно-правових актів. Антикорупційна пропаганда і освіта. Розбудова доброчесної (ефективної) організації. Вимоги до кандидата на посаду уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції.

Змістовний модуль 2. Запобігання і протидія корупції

Тема 8. Дотримання законодавства про конфлікт інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції

Законодавчі основи, які регулюють питання конфлікту інтересів та інших обмежень щодо

запобігання корупції. Заходи недопущення виникнення конфлікту інтересів. Врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів, визначених Законом України «Про запобігання корупції». Дотримання законодавства щодо інших обмежень по запобіганню корупції. Особливості притягнення осіб до відповідальності за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Впровадження стандартів доброчесності.

Тема 9. Запобігання корупції у сфері публічних закупівель

Основні корупційні ризики в сфері здійснення публічних закупівель. Засоби запобігання корупції під час здійснення публічних закупівель. Державне регулювання та контроль у сфері закупівель. Уповноважений орган та орган оскарження. Громадський контроль у сфері публічних закупівель.

Тема 10. Запобігання корупції у державних органах та органах місцевого самоврядування

Основні корупційні ризики діяльності державних органів і органів місцевого самоврядування. Впровадження антикорупційних технологій в діяльність державних органів. Механізми і засоби запобігання корупції в державних органах і органах місцевого самоврядування. Антикорупційні програми

Тема 11. Запобігання корупції у правоохоронних і судових органах

Завдання запобігання корупції в діяльності правоохоронних і судових органів. Основні корупційні ризики та засоби запобігання корупції в діяльності правоохоронних і судових органів. Електронне декларування, як один з основних засобів запобігання корупції в правоохоронних і судових органах

Тема 12. Запобігання корупції в діяльності осіб, які прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

Особливості діяльності осіб, які прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і корупційних ризиків, які виникають в цій сфері. Специфіка запобіжних антикорупційних заходів в діяльності осіб, які прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Громадський контроль в сфері запобігання корупції. Викривачі корупційних правопорушень в діяльності осіб, які прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Тема 13. Етичні стандарти поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб

Імплементация міжнародних етичних стандартів поведінки державних службовців у національне законодавство. Вимоги до поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб

Тема 14. Відповідальність за вчинення корупційних правопорушень

Основні положення юридичної відповідальності за вчинення корупційних правопорушень. каральний і попереджувальний напрямки. Адміністративна відповідальність за вчинення корупційних правопорушень. Кримінальна відповідальність за вчинення корупційних правопорушень. Міжнародний досвід притягнення до відповідальності за корупційні правопорушення.

7. Система оцінювання та вимоги.

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій та консультацій, рішення задач під час виконання самостійної та контрольної роботи. За темами „Проблеми реформування сучасних антикорупційних
--	--

	<p>державних органів в Україні” після завершення розгляду змістового модуля №1 та „Відповідальність за вчинення корупційних правопорушень" наприкінці семестру проводяться самостійні роботи. Контрольна робота проводиться за темою „Запобігання корупції у державних органах та органах місцевого самоврядування” після завершення розгляду змістового модуля №2. Варіанти завдань до самостійних та контрольної роботи знаходяться в пакеті документів на дисципліну.</p> <p>Бали, які набрані студентом під час поточного контролю, дораховуються до модульних оцінок.</p> <p>Підсумковий контроль включає модульний та семестровий контроль. Модульний контроль проводиться у вигляді письмової відповіді на теоретичне запитання та вирішення практичної задачі.</p> <p>Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесію) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю та постановки підсумкової оцінки до екзаменаційної відомості. Екзаменаційна оцінка виставляється відповідно до шкали оцінювання, що наведена в наступному розділі.</p> <p>У випадку, якщо студент хоче підвищити оцінку, отриману за балами, набраними протягом семестру, він за власним бажанням може скласти екзамен з трьома теоретичними питаннями. В цьому випадку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а в екзаменаційну відомість виставляється оцінка, отримана під час складання екзамену. Питання до екзамену знаходяться в пакеті документів на дисципліну.</p>
Вимоги до контрольної роботи	Правильно виконана контрольна робота, з дотриманням усіх вимог до оформлення, вчасно та в повному обсязі, оцінюється в 15 балів. Якщо контрольна робота виконана вчасно, у повному обсязі, але з помилками, з порушеннями вимог до оформлення, то при оцінюванні контрольної роботи від максимальної оцінки (15 балів) знімається 1,0 бал за кожну помилку. При цьому контрольна робота повертається на доопрацювання, а оцінка, отримана під час першої перевірки контрольної роботи, є остаточною. Несвоєчасно виконана контрольна робота оцінюється в 0 балів
Практичні заняття	Оцінка 5 балів за практичну роботу виставляється здобувачам вищої освіти за умови виконання завдання та його усний захист виконаної практичної роботи при відповідності усім визначеним критеріям. Відсутність будь-якого компонента знижує оцінку
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувачі вищої освіти, які повністю закінчили всі види робіт, передбачених навчальним планом та набрали необхідну кількість балів (за системою розподілу балів для здобуття вищої освіти) допускаються до підсумкового контролю - екзамену

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади антикорупційної діяльності		0.....15
1	Теоретичне питання	0.....5
2	Практичне завдання	0.....5
3	Результат поточного контролю	0.....5
Змістовий модуль 2. Запобігання і протидія корупції		0.....15
1	Теоретичне питання	0.....5

2	Практичне завдання	0.....5
3	Результат поточного контролю	0.....5
Контрольна робота		0...30
Усього поточний і проміжний модульний контроль		0...60
Семестровий контроль (Екзамен/диференційований залік/залік)		0...40
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу. «У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані лабораторні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (25), він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний диференційований залік складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі лабораторної роботи оцінюється в 0,5 балу за кожну практичну роботу. Своєчасність здачі контрольної роботи оцінюється в 1 бал. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети

та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямами курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні лабораторних, контрольних та розрахунково-графічних робіт (КР/КП) (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література.

Базова література

1. Адміністративне право України: Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с
2. Корнута Л.М., Хамходера О.П., Калімбет, А.Л. Правовий механізм протидії корупційним правопорушенням: проблеми теорії та практики: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс. 2019. 106 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12138>
3. Кушнар'ов І. В. Політична корупція: порівняльнополітологічна концептуалізація: монографія. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Видавництво «Юридична думка», 2018. С. 458.
4. Лавренова О.І. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією: навчальний посібник / О.І. Лавренова, О.П. Хамходера. Одеса, 2019. 57 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12469>
5. Михайленко Д.Г. Протидія корупційним злочинам засобами кримінального права: концептуальні основи. Монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 582 с.
6. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Банчук О.А. та ін.; наук. ред. Хавронюк М. І., К.: Ваіте, 2018. 472 с.
7. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. (ред. від 18.10.2019 р.). № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
8. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. (ред. від 18.10.2019 р.). № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
9. Transparency International. Corruption Perceptions Index/ URL: <https://www.transparency.org/en/cpi/2023>
10. Camila Vergara. Systemic Corruption: Constitutional Ideas for an Anti-Oligarchic Republic. Princeton University Press, 2022 – 312 p.

Додаткова література

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції : Конвенція ООН від 31.10.2003 р. (ратифікація від 18.10.2006 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16
3. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією : Конвенція Ради Європи від 27.01. 1999 р. (ратифікація від 18.10.2006 р.). URL: https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_101
4. Міжнародні стандарти державного управління: навч. посіб.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т.О. Коломосьць; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. Запоріжжя: Гельветика, 2018. 55 с.
5. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 20.05.1997 р. (ред. від 20.10.2019 р.). № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
6. Про політичні партії в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. (ред. від 18.10.2019 р.). № 2365-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
7. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією : Конвенція Ради Європи від 04.11. 1999 р. (ратифікація від 16.03.2005 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102

Інтернет-джерела

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
3. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>
4. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Чернігівська обласна військова адміністрація. URL: <https://cg.gov.ua/index.php?tp=main>
6. Чернігівська обласна рада URL: <https://chor.gov.ua/>
7. Офіційний портал Верховної Ради України. <https://www.rada.gov.ua/>